

KOPĖČIŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

NUORODA: PRSALI1005LT
PATVIRTINIMO DATA: 15 Kov 2022
KONFIDENCIALUMAS: Roquette Restricted
KALBA: Lithuanian
VERSIJA: 1.0

PERŽIŪROS LENTELĖ

Versija	Data	Dokumento savininkas	Versijos istorija:
1.0	15 Kov 2022	Valdone JOKUBAITIENE	Kūrimas

PATVIRTINIMO LENTELĖ

Data	Vardas	Pareigų pavadinimas	Funkcija:
07 Kov 2022 8:30:13 CET	Valdone JOKUBAITIENE	HSE specialist	Author
14 Kov 2022 14:02:12 CET	Rimante SVIDENIENE	SITE HSE MANAGER	Reviewer
14 Kov 2022 15:32:59 CET	Edvinas BERNOTAS	plant manager	Approver

Roquette
Restricted

KOPĖČIŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS

PR-PROCEDŪRA :
PRSALI1005LT
LEIDIMAS : 1

KILMĖ : LI - ROQUETTE LITHUANIA
SEKTORIUS: SA - Safety

Patvirtinimo data: 15
mars 2022

PARENGĖ	<i>Valdonė Jokubaitienė</i>	<i>Darbuotojų saugos ir sveikatos specialistė</i>
PATIKRINO	<i>Rimantė Svidenienė</i>	<i>DSS ir AA skyriaus vadovė</i>
PATVIRTINO	<i>Edvinas Bernotas</i>	<i>Generalinis direktorius</i>

TIKSLAS	TAIKYMO SRITIS
Aprašas nustato darbo įrenginių – kilnojamųjų ir stacionarių kopėčių naudojimo tvarką.	TAIKYMO OBJEKTAS. Kilnojamasis ir stacionarus kopėčius. TAIKYMO SUBJEKTAI. Taikoma visiems bendrovės padaliniais, taip pat visiems bendrovės teritorijoje dirbantiems darbuotojams, rangovams ir subrangovams

PAGRINDINIAI PRINCIPAI

Kopėčios naudojamos kaip paaukštinimo priemonė, padedanti pasiekti įvairiame aukštyje esančias vietas ir kaip neilgai trunkančių darbų vieta. Preziuruojama, kad kilnojamasis kopėčias yra padidintos rizikos paaukštinimo priemonė. Naudoti kilnojamąsias kopėčias kaip paaukštinimo priemonę nusprendžia darbų vadovas tuo atveju, jeigu kitų, saugesnių įrenginių naudojimas yra nepagrįstas dėl mažos rizikos ir trumpo naudojimo trukmės arba kitų darbo aplinkos ypatumų, kurių negalima pakeisti. Bet kokie darbai ant kopėčių atliekami tik neišvengiamais atvejais ir negali trukti ilgai. Kopėčias draudžiama naudoti lipimui į didesnį, negu 5 m. aukštį. Pasirenkant kilnojamąsias kopėčias, turi būti atsižvelgta į:

- 1.1. Galimybę naudoti kitas, saugesnes priemones,
- 1.2. Paviršiaus, ant kurių planuojama statyti kopėčias, būklę,
- 1.2. Darbų, kuriuos planuojama atlikti nuo kopėčių, pobūdį,
- 1.3. Vietą, kurioje planuojama naudoti kopėčias (paviršius, ant kurių statomos kopėčios, turi būti lygus ir tvirtas),
- 1.4. Galimybę pritvirtinti kopėčias,
- 1.5. Atstumą, kuris skiria darbuotoją, stovintį ant kopėčių, iki jo darbo objekto, kai tokio atstumo neįmanoma sumažinti,
- 1.6. Kopėčių naudojimo trūkumus:
  - 1.6.1. naudojant kopėčias, pasiekiamas gana nedidelis darbinis plotas;
  - 1.6.2. planuojant darbą, dažnai nepakankamai įvertinamas perkeliant ir pastatant kopėčias sugaištas laikas;
  - 1.6.3. darbo padėtis ant kopėčių dažnai yra nepatogi (ergonominiai aspektai, įskaitant poreikį įsitempti, norint pasiekti šonuose esančias vietas, atliekant darbą iškelus rankas aukščiau pečių ir ilgą laiką stovint ant siaurų laiptelių), o tai gali būti kaulų-raumenų sistemos pažeidimų priežastis.

Dėl visų šių priežasčių, planuojant darbą ir vertinant riziką, turi būti patikrinta, ar nebūtų saugiau ir veiksmingiau naudoti kitokius darbo įrenginius, pavyzdžiui, bokštinius pastolius, stacionarius pastolius arba kėlimo platformą.

SUSIJĘS (-Ė) DOKUMENTAS (-AI)

Darbo saugos ir sveikatos politika (2018m. lapkričio 14d., leidimas 2)
Sveikatos, saugos ir aplinkos apsaugos vadovas
Aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis tvarka, 2001
LR Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas (IX-1672, 2003-07-01 su pakeitimais)
Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai (102, 199-12-22 su pakeitimais)
Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai, patvirtinti LR SADM ir SAM 1998 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. 85/233
Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai, patvirtinti LR SADM ir AM 2008 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. A1-22/D1-34
Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje DT 5-00, patvirtintos LR vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2000 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 346

PRSAI1004LT DARBŲ ANT PAVIRŠIŲ, ESANČIŲ AUKŠTYJE, TVARKOS APRAŠAS
INSALI1001LT KOPĖČIŲ NAUDOJIMO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA
PRSAI1003LT MOBILIŲ DARBINIŲ KĖLIMO PLATFORMŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS
PRSAI1002LT PASTOLIŲ NAUDOJIMO TVARKOS APRAŠAS
PRSAI1006LT DARBŲ AUKŠTYJE TVARKOS APRŠAŠAS

1. ATSAKOMYBĖ IR DARBŲ KOPĖČIOMIS ORGANIZAVIMO REIKALAVIMAI

- 1.1. Prieš naudojimą ir naudojimo metu kilnojamosios kopėčios bandomos kopėčių gamintojo dokumentuose nurodyta tvarka,
- 1.2. Kilnojamosios kopėčios turi būti prižiūrimos ir reguliariai bandomos vadovaujantis įmonėje nustatyta tvarka ir jų gamintojo pateikta informacija. Išbandytos kopėčios turi būti pažymėtos lipdukais su nurodyta patikros data.
- 1.3. Darbuotojai, dirbantys kilnojamomis kopėčiomis, turi būti instruktuoti pagal Kilnojamųjų kopėčių naudojimo instrukciją (šio aprašo priedas Nr. 1), kopėčių gamintojo naudojimo dokumentus bei apmokyti ir jų žinios turi būti patikrintos šio aprašo Priede Nr. 2 nustatyta tvarka,
- 1.4. Dirbant ant pristatomų kopėčių aukščiau kaip 1,3 m. reikia naudoti asmeninę apsaugos priemonę - saugos diržą, pritvirtintą prie pastato konstrukcijos arba kopėčių, jeigu šios patikimai pritvirtintos prie pastato konstrukcijos. Asmeninių apsaugos nuo kritimo priemonių (toliau – AAKP) naudojimo tvarka nustatyta Darbų aukštyje atlikimo tvarkos aprašo Priede Nr. 1.
- 1.5. Naudojant kilnojamą kopėčias, darbų vadovas turi užtikrinti, kad:
  - 1.5.1. kopėčios būtų naudojamos taip, kad darbuotojai visada galėtų tvirtai laikytis ir turėtų saugią atramą, ypač jeigu, stovint ant kopėčių, rankoje reikia laikyti krovinį, tai neturi trukdyti saugiai laikytis.
  - 1.5.2. atstumas tarp kopėčių pagrindo ir atraminės struktūros turėtų būti ne mažesnis kaip vienas metras kiekvienai keturių metrų darbo kopėčių aukščio daliai (santykis 4:1)
  - 1.5.3. kilnojamų kopėčių atramos būtų apsaugotos nuo slydimo, pritvirtinant prie jų viršutinių ar apatinių galų bet kokį kopėčioms nuslysti neleidžiantį įtaisą arba panaudojant kitas tokias pat veiksmingas priemones.
  - 1.5.4. kilnojamosios kopėčios būtų švarios, statomos ant lygaus, horizontalaus, tvirto ir stabilaus pagrindo.
  - 1.5.5. kilnojamųjų kopėčių fiksavimo įtaisai (jeigu jie įrengti), prieš naudojimą būtų tvirtai užfiksuoti.
  - 1.5.6. kilnojamos kopėčios, pastatytos tokiose vietose kaip perėjimai, išėjimai, pravažiavimai ar kur jos gali būti pajudintos dėl aplinkui vykstančių darbų pobūdžio, turi būti pritvirtintos ir aptvertos siekiant nukreipti judėjimą ar aplinkui vykstančius darbus toliau nuo kopėčių.
  - 1.5.7. būtų imtasi papildomų atsargumo priemonių, jei kopėčios statomos priešais duris arba perėjimą (užrakinti duris arba užtverti perėjimą), kad kopėčios nebūtų nuverstos atidarant duris ar jas netyčia pastūmus.
  - 1.5.8. būtų įvertinta kilnojamųjų kopėčių naudojimo vieta elektros įrenginių ir technologinių įrenginių atžvilgiu – darbuotojas, naudojantis kopėčias, turi būti apsaugotas nuo elektros srovės poveikio, judančių dalių mechaninio poveikio, technologinių cheminių procesų poveikio.
  - 1.5.9. pristatomųjų kopėčių pastatymo kampas būtų: kopėčioms su skersiniais – 65°-75°, kopėčioms su pakopomis – 60°– 70°.
  - 1.5.10. darbuotojams būtų nurodytos kopėčių pastatymo vietos, pristatomų kopėčių atveju – ir jų atrėmimo vietos, kurios turi būti saugios, prie jų būtų pakankamai vietos, kad darbuotojai galėtų netrukdomai užlipti ant kopėčių ir nuo jų nultipti.
  - 1.5.11. nepertraukiamo darbuotojo darbo ant kopėčių trukmė neviršytų 30 minučių.
  - 1.5.12. krovinio, laikomo darbuotojo, stovinčio ant kopėčių, svoris būtų kuo mažesnis, tačiau bet kuriuo atveju neviršytų 10 kg.
  - 1.5.13. darbuotojai, naudojantys kopėčias, laikytųsi Kilnojamųjų kopėčių instrukcijos reikalavimų.
  - 1.5.14. darbuotojai, šiame apraše nurodytais atvejais, naudotų AAKP bei užtikrinti, kad AAKP būtų naudojamos AAKP naudojimo tvarkoje nustatytų reikalavimų. Darbų vadovas turi nurodyti vietas, kuriose tvirtinamos AAKP (apsauginiai lynai).

PR-PROCEDŪRA :
PRALI1005LT
LEIDIMAS : 1**KILMĖ : LI - ROQUETTE LITHUANIA**
SEKTORIUS: SA - Safety**Patvirtinimo data: 15**
mars 2022

- 1.5.15. darbuotojai, dirbantys didesniame, negu 5 m aukštyje, kai pagrindinė priemonė, apsauganti nuo kritimo, yra saugos diržas, turėtų aukštalipio kvalifikaciją.
- 1.5.16. jeigu kopėčios naudojamos patekimui į darbo vietas aukštyje, turi būti palikta ne trumpesnė, negu 1 m ilgio dalis virš nulipimo nuo kopėčių paviršiaus.
- 1.5.17. darbuotojai, dirbantys kopėčiomis, nebūtų apsvaigę nuo alkoholio ar kitų psichiką veikiančių medžiagų,

2. KOPĖČIŲ RŪŠIES PARINKIMAS

Bendrovėje leidžiama naudoti tik metalines kopėčias, atitinkančias LST EN 131 standartą ir turinčias gamintojo naudojimo dokumentus. Turi būti užtikrinta, kad kopėčių gamintojo ženklavimas būtų aiškiai matomas. Stacionariosios kopėčios turi atitikti LST EN ISO 14122-4:2016 standartą. Pagrindinės kopėčių rūšys yra:

- 2.1. Pristatomos kopėčios – tokios, kurios dėl savo konstrukcijos negali būti naudojamos be atramos (į pastato konstrukcijas ar pan.),
- 2.2. Pastatomos kopėčios – tokios, kurioms dėl savo konstrukcijos papildoma atrama nereikalinga.
  - 2.2.1. Skečiamosios kopėčios,
  - 2.2.2. Kopėčios su darbinėmis aikštelėmis,
- 2.3. Stacionariosios kopėčios.

Parentant kilnojamąsias kopėčias, būtina atsižvelgti į šiuos pristatomų kopėčių naudojimo apribojimus:

- 2.4. Pristatomas kopėčias be darbo aikštelių leidžiama naudoti užlipimui tarp atskirų darbų atlikimo aukštų bei darbams, kuriuos atliekant neprireiktų papildomai remtis į statinio konstrukcijas.
- 2.5. Ant pristatomų kopėčių draudžiama:
  - 2.5.1. dirbti šalia ar virš neapsaugotų veikiančių mašinų besisukančių dalių ir transporterių,
  - 2.5.2. naudoti rankines elektros mašinas ar parakinį įrankį;
  - 2.5.3. virinti dujomis ar elektra;
  - 2.5.4. tempti laidus ar prilaikyti aukštyje sunkias detales.